

nr.25 – mai 2013

DIMITRIOS

foaia parohială a Bisericii Sf. Dumitru - Poștă

www.sfantuldumitruposta.ro

CVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

Femeia, genul tare

pr. paroh Mihai Gojgar

Duminica a III-a după Sfintele Paști, a Mironosițelor, este unul din momentele din cursul anului bisericesc când femeia creștină este revelată ca ființă puternică, demnă de o cinstită deosebită din partea bărbatului. Mai mult decât 1 martie și 8 martie, convenții internaționale mai mult sau mai puțin fericite, Duminica de față, praznicul Bunei-Vestiri sau Duminica samarinencei sunt zile ce pictează în culorile vii și pururea-expresive ale Sfintei Evanghelii chipuri de femei-model. Un model care nu se destramă odată cu trecerea timpului, care nu devine perimat, ci își dovedește valoarea tocmai prin faptul că anii care se interpun între noi și aceste icoane ale sfințeniei luminează din ce în ce mai mult minunatele lor caractere. Duminica Mironosițelor este și o lecție de terminologie biblică, pentru că ne face să ne aplecăm cu mai multă responsabilitate asupra cuvântului „mironosiță”. Obișnuiți să persiflăm frecvent persoane feminine de lângă noi, nu ne dăm seama că termenul nu suportă spiritul nostru de glumă sau de batjocură. Blasfemia este la fel de mare ca atunci când spui de cineva că este „vreun sfânt” sau „vreo ușă de biserică”, desigur, cu ironie amară, asta ca să nu mai continuăm cu alte exemple oferite cu generozitate de imaginația românilor. Evenimentele descrise în pericopa evanghelică a acestei duminici (Marcu XV, 43-47 și XVI, 1-8), citite cu atenție, ne creează senzația de veridicitate. Sfântul Evanghelist Marcu, deși scrie la mult timp după petrecerea acestor fapte, este lapidar și, cu toate acestea, elementele inserate în cele treisprezece versete sunt suficiente pentru a ne imagina atmosfera de atunci. Dacă analizăm începutul capitolului XVI, acolo unde se relatează venirea femeilor mironosițe la mormântul Domnului Hristos, deslușim starea de nerăbdare, teamă profundă, freamăt ce le stăpâna pe cele ce aveau în gând împlinirea unor datorii rituale. În primul verset (XVI, 1) se spune că ele și-au pregătit aromatele, nerăbdătoare să ajungă la mormânt. Iar apoi, „dis-de-dimineată” (v. 2), s-au grăbit să ajungă în grădina unde, credeau ele, se odihnește trupul Învățătorului lor. Și își puneau tot felul de întrebări, căutând soluții la problema intrării în mormânt: „Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?” (v. 3). Dar, „ridicându-și ochii” (v. 4) – ceea ce înseamnă că se concentrau să găsească răspunsuri la această chestiune-

„au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb, și s-au spăimântat” (v. 5). Nu la asta se așteptau, nu asta erau pregătite să vadă în mormânt, ci trupul bătut, lovit, răstignit al Mântuitorului Hristos. Îngerul le încurajează, însă, încearcă să le elimine sentimentul de spaimă. „Nu vă îspăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus” (v. 6). Dar ele știau locul, căci priviseră cum *Iosif cel cu bun chip* a așezat pe Domnul în mormântul săpat în stâncă. Cum este posibil așa ceva? „Dar mergeți!”, adică nu mai stați încremenite de groază, mergeți și mărturisiți vestea cea bună a Învierii! (v. 7). „Și ieșind, au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, căci se temeau” (v. 8). E limpede că era o stare de neliniște, de tulburare. Iată că aceste femei au dovedit curaj, pentru că deși știau că membrii Sinedriului erau preocupați nu doar de pierderea lui Iisus, ci și a ucenicilor Săi, au trecut peste bariera lașității și au fost prezente acolo, în momentele ultime ale vieții Dascălului lor. Lucru pe care ucenicii, bărbații, nu l-au făcut. În final, le vom enumera pe aceste curajoase femei: Maria Magdalena (păcătoasa ce își schimbă complet viața), Maria lui Cleopa (verișoară cu Maica Domnului, mama „fraților Domnului” - Iacov, Iuda, Iosi, Simon), Ioana lui Huza (soția unui funcționar de-ai lui Irod), Salomeea (soția lui Zevedeu și mama apostolilor Iacov și Ioan), Suzana (una dintre cele ce sprijineau material misiunea Mântuitorului în lume), Marta și Maria (surorile lui Lazăr, prietenul la a cărei moarte Iisus a lăcrimat). Rezumând, aceste femei mironosițe proveneau din medii diferite, aveau stări morale distincte. Ceea ce înseamnă că, actualizând mesajul acestei pericope, fiecare femeie este chemată să se apropie de Dumnezeu, fiecare femeie are puterea să își învingă temerile și statutul nedrept de „gen slab” și să primească vestea bună a Învierii. O înviere care poate însemna, distinct, ca pentru fiecare, mesajul unei schimbări spre fericire. O fericire pe care o dorim tuturor femeilor. Mulțumim!

Ciprian Apintilieseii

Anul 2013 a fost rânduit ca an omagial al Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena pentru că se împlinesc 1700 ani de la celebrul Edict de la Milan din 313, prin care împăraţii Constantin şi Licinius au schimbat pentru totdeauna statutul creştinismului în societatea Imperiului roman, făcând din el pentru prima dată o religie legală, alături de religia păgână, iar puţin mai târziu având să rămână singura religie a Statului bizantin. Unii istorici consideră că nu s-a emis un edict propriu-zis, ci în întâlnirea de la Milan s-a încheiat doar o *convenţie verbală* între cei doi împăraţi. Oricum ar fi fost, rămâne cert faptul că acest eveniment marchează un punct de cotitură mai întâi în istoria Imperiului roman, moment ce coincide cu inaugurarea unui proces amplu de încreştinare a lui, iar mai apoi în istoria întregii lumi. Cu această ocazie, avem datoria să identificăm şi câteva aspecte din raportul pe care l-a întreţinut Sfântul Împărat Constantin (306-337) cu teritoriul ţării noastre. Cercetătorii vorbesc în acest sens de o intenţie a lui de a recuceri teritoriile lui Traian (98-117), împărat pe care Constantin îl avea ca model şi îl imita nu numai în politica sa internă şi externă, ci chiar şi în îmbrăcămintea şi atitudine. Puţin mai târziu, împăratul Iulian (361-363) avea să pună pe seama lui Constantin următoarele cuvinte: "Prin faptele săvârşite împotriva uzurpatorilor sunt mai presus decât Traian; şi sunt fără îndoială egalul lui prin reluarea ţinuturilor pe care el le dobândise mai înainte". Astfel apare evidentă motivaţia bogatei sale activităţi desfăşurate la nord de Dunăre, mai întâi prin construirea unui pod impresionant peste Dunăre,

între cetăţile Oescus (astăzi Ghighiu, Bulgaria) şi Sucidava (astăzi Celei, România), iar mai apoi prin refacerea sau construirea din temelii a unor cetăţi de pe malul stâng al Dunării şi prin refacerea vechiului "drum al lui Traian". E posibil să fi fost ocupată acum întreaga câmpie a Olteniei şi Munteniei de astăzi. Despre acest pod, inaugurat în 328, trebuie spus că el e considerat unul din cele mai lungi poduri din antichitate, având o lungime impresionantă de 2437 metri. Dar ce e şi mai important pentru noi, e faptul că în anul 332 Constantin îi învinge pe goţii din aceste teritorii şi încheie cu ei un tratat de pace, ce cuprindea următoarele condiţii: 1. statutul de *foederati* (aliaţi) pentru goţi; 2. acordarea de către Bizanţ a unui teritoriu pe care goţii să-l locuiască liber, având autonomie în treburile lor interne; cedarea acestui teritoriu goţilor nu însemna o renunţare oficială la regiunile de dincolo de Dunăre, ci el aparţinea de drept Imperiului, fiind numai încredinţat spre pază goţilor; 3. impunerea goţilor de a acorda libertate pentru creştini. Această ultimă condiţie ne arată că în teritoriile respective existau deja creştini cărora trebuia să li se asigure libertatea de exprimare, fapt confirmat apoi de venirea lui Ulfila la Constantinopol, în 336, şi hirotonirea lui ca "episcop pentru toţi creştinii din ţara getică". Prin urmare, perioada de domnie a Sfântului Împărat Constantin duce atât la intensificarea procesului de romanizare a populaţiei din aceste teritorii, cât şi la răspândirea creştinismului în rândurile sale.

METANII ŞI ÎNGENUNCHERI ÎNTRE PĂŞTI ŞI RUSALI

pr. paroh Mihai Gojgar

Îngenuncherea în lăcaşul de cult, însoţită de cele mai multe ori de metanii, este o formă de cinstire a lui Dumnezeu şi de exprimare a sentimentului nostru de respect, smerenie şi supunere faţă de El. Prosternarea în faţa lui Dumnezeu, ca expresie a cinstirii Lui, este un act de cult. Îngenuncherea este foarte mult practică în viaţa credincioşilor de rând, dar în mod cu totul deosebit în practica vieţuitorilor din mănăstiri. Credincioşii îngenunchează în biserică chiar din momentul în care intră în ea şi îşi rostesc rugăciunile în faţa sfinţelor icoane, a Mântuitorului, a Maicii Domnului şi a sfinţilor. După aceea, îngenunchează la diferite momente din timpul slujbei şi mai ales la Sfânta Liturghie, atunci când se citeşte Sfânta Evanghelie, la vohodul mic, adică ieşirea cu Sfânta Evanghelie, la vohodul cel mare sau ieşirea cu cinstitele daruri, în timpul epiclezei sau al rugăciunii de transformare a darurilor de pâine şi de vin în Trupul şi Sângele Domnului, în timpul cântării sau rostirii rugăciunii Tatăl nostru şi în alte momente din slujbele divine. Metaniile sunt plecări ale genunchilor şi ale corpului mai mult sau mai puţin până la pământ ca semn că iubim pe Dumnezeu şi ne pocăim de păcatele făcute. Se numeşte închinăciune sau metanie mică plecarea corpului până ce mâna ajunge la pământ, iar metanie mare se numeşte îngenuncherea şi plecarea capului până ce fruntea atinge

pământul. Canonul 91 al Sfântului Vasile cel Mare zice: „Prin fiecare plecare de genunchi şi ridicare, arătăm cu fapta că prin păcat am căzut la pământ şi că prin iubirea de oameni a Celui ce ne-a zidit am fost chemaţi întâi la cer”. Metaniile care însoţesc îngenuncherea sunt o formă de exprimare a stării de pocăinţă şi constituie şi ele un act de cult. Ele sunt o îndeletnicire permanentă a călugărilor, dar şi a credincioşilor mai zeloşi şi se practică mai ales în perioada Postului Mare când sunt indicate chiar de cărţile de cult sau rânduielile liturgice, însoţind momente importante din timpul slujbelor sau rostirea diferitelor rugăciuni, aşa cum este, de exemplu, Rugăciunea Sfântului Efreem Sirul, „Doamne şi stăpânul vieţii mele”. În privinţa îngenuncherii sau a facerii de metanii, canoanele şi rânduielile tipiconale fac precizări importante, arătând când trebuie şi mai ales când nu trebuie să îngenunchem. Între acestea intră şi cele legate de ziua de duminică. Astfel, canoanele: 20 al Sinodului I ecumenic, 66 al Sinodului Trulan, 15 al Sfântului Petru al Alexandriei şi 91 al Sfântului Vasile cel Mare, ca şi Tipicul cel Mare la capitolul 2, pag. 7, preluate apoi de Liturghier, interzic îngenuncherea şi mai ales metaniile, atât pentru preot, cât şi pentru credincioşi, în zi de duminică. De aici, unii credincioşi

au tras concluzia că duminica, îngenuncherile și metaniile nu trebuie practicate și privesc cu ochi critici pe acei care le fac. Canonul al 90-lea al Sinodului al 6-lea ecumenic zice: „Am primit de la Sfinții Părinți obiceiul canonic de a nu pleca genunchii în duminici, pentru cinstirea Învierii Domnului. Deci, ca să se înlăture nedumerirea, facem cunoscut credincioșilor că după intrarea preoților în altar de la Vecernia de sâmbătă seara, după obiceiul îndătinat nimeni să nu plece genunchii până la Vecernia de duminică seara, întru care după intrarea preoților în altar iarăși începem a pleca genunchii împlinind rugăciunile noastre Domnului. Căci din seara de sâmbătă (începutul zilei) din ajunul duminicii premergătoare Învierii Domnului, începem noile cântări duhovnicești de laudă începând sărbătoarea de seară de la întuneric spre lumina zilei și astfel în cursul nopții întregi și a zilei ce urmează trebuie să prăznuim învierea”. Canonul al 10-lea al Sf. Nichifor Mărturisitorul (+818) zice: „Duminica și în toată Cincizecimea se pot face închinăciuni pentru sărutarea icoanelor dar nu și metanii mari”. Canonul al 2-lea al Sf. Nicolae al Constantinopolului zice: „Întrebare: Cuvine-se a nu pleca cineva genunchii sâmbăta, precum nu se pleacă duminica și nici în Cincizecime? Răspuns: Aceasta nu s-a oprit de vreun canon, însă cei mai mulți întrucât nu se ajunează sâmbăta prin urmare nici genunchii nu îi pleacă”. Dacă luăm litera canoanelor, reiese cu claritate că nu avem voie să facem acestea. Dar trebuie avut în vedere faptul că aceste hotărâri canonice au fost luate și aplicate într-un trecut foarte îndepărtat când frecventarea bisericii și participarea credincioșilor la sfintele slujbe se făceau cu regularitate. Ele pot fi socotite valabile și obligatorii pentru viețuitorii mănăstirilor unde se săvârșesc zilnic slujbele prevăzute de tipic și unde călugării participă cu regularitate la slujbele divine. În această situație, viețuitorii mănăstirilor îngenunchează și fac metanii în toate zilele de lucru; de aceea la slujbele din zilele de Duminică se roagă stând în picioare, respectând în felul acesta rânduielile canonice și tipiconale. Situația este însă cu totul alta la bisericile de enorii unde majoritatea credincioșilor vin la biserică doar Duminica (și atunci când pot). De aceea, prescripția canonică nu se mai poate aplica cu strictețe și deci nu-i putem opri sau sfătui pe credincioși să nu mai îngenuncheze. Pentru ei este singura zi din săptămână dedicată lui Dumnezeu și măcar atunci trebuie lăsați să-și exprime cinstirea față de Dumnezeu așa cum o simt, fără ca aceasta să constituie o abatere gravă și cu atât mai mult, o impietate. Pe de altă parte, este bine să știm care era în trecut și care este astăzi sensul îngenuncherii. În Biserica veche, îngenuncherea era interzisă în zi de duminică, fiindcă acest act de cult era privit ca expresie a pocăinței, a părerii de rău și a plângerii pentru păcatele săvârșite, ceea ce era în totală contradicție cu starea de bucurie și de jubilarie pe care o crea sărbătoarea săptămânală a Învierii Domnului – Duminica. În vremea noastră această interpretare și-a pierdut semnificația sau mai bine-zis și-a mutat punctul de greutate spre altceva. Îngenuncherea reprezintă pentru credincioșii noștri mai mult un act prin care ne exprimăm nu atât pocăința sau păcătoșenia, ci mai ales smerenia în fața lui Dumnezeu și stăruința sau persistența în rugăciune, stări sufletești de care trebuie să fim însoțiți ori de câte ori ne rugăm. În felul acesta, îngenuncherea nu mai contravine caracterului sărbătoresc al Duminicii. Prescripția canonică poate rămâne valabilă în viața credincioșilor

din parohie, cel mult în Săptămâna Luminată, în Duminicile din perioada Penticostarului, deci de la Paște la Rusalii și în intervalul dintre Crăciun și Bobotează. Una din întrebările puse tot mai insistent și de către tot mai mulți credincioși este aceea dacă se fac metanii sau dacă se îngenunchează, în sfânta biserică, atât pentru rugăciune particulară, în fața unei icoane, cât și la momentele îndătinate din timpul serviciilor divine care se săvârșesc în sfântul locaș, în perioada dintre Paști și înălțare sau Paști și Rusalii ori Cincizecime. Această întrebare este cauzată de diversitatea practicilor pe care le aflăm într-o biserică sau alta și la diferitele categorii de credincioși. Unii dintre aceștia socotesc că a îngenunchea în această perioadă este un mare păcat, fiindcă îngenuncherea și metania, ca semne de pocăință și de întristare și mai ales ca forme de ispășire a păcatelor, nu s-ar potrivi cu perioada de bucurie cauzată de învierea Mântuitorului Hristos. De aceea, acești credincioși nu practică îngenuncherea sau metaniile și mai mult, atrag atenția, uneori cu severitate celor care, din obișnuință sau din necunoaștere, însoțesc rugăciunea sau participarea lor la sfintele slujbe, de îngenunchere și metanii. Alți credincioși socotesc ca pe un lucru firesc îngenuncherea și metaniile în sfânta biserică, în această perioadă și nu se sfiesc să le practice, iar alții nu știu nimic și le fac fără să aprecieze dacă au săvârșit un lucru bun sau rău, adică permis sau interzis. Din aceste atitudini reiese diversitatea de practici pe care le întâlnim în bisericile noastre și la diverși credincioși și întrebarea legată de această stare de lucruri. Așadar, este corect sau nu, bine sau rău, interzis sau permis să îngenunchem și să facem metanii în această perioadă? Putem spune că a nu îngenunchea la slujbe, în această perioadă, este un lucru potrivit cu atmosfera de bucurie pe care o degajă sărbătoarea Învierii pe toată perioada cât durează acest praznic, adică până în miercurea săptămânii a șasea după Paști, când se termină durata serbării Învierii, deci 39 de zile, a doua zi urmând sărbătoarea Înălțării, sau chiar până la Cincizecime. Dar nu putem spune că îngenuncherea este absolut interzisă, neavând dispoziții foarte exprese în această privință. Cu atât mai mult, nu putem spune că săvârșim un păcat, o fărădelege sau o impietate, dacă în această perioadă stăm în genunchi la slujbă. Interdicția poate să fie valabilă sau obligatorie doar pentru Săptămâna Luminată și Duminicile perioadei Penticostarului, adică de la Paști la Rusalii. Pe de altă parte, trebuie să facem deosebire între îngenunchere și metanie ca acte de penitență, de ispășire a păcatelor și ca semne de respect, evlavie și bună cuviință la slujbă, în unele momente importante sau centrale ale acesteia. Ca act de pocăință, plângere pentru păcate și ispășire, îngenuncherile și metaniile nu pot fi justificate și practicate în această perioadă de jubilarie sau bucurie, pe când ca semne de evlavie și respect ele sunt îngăduite. Nu văd cu ce impietează îngenuncherea la vohodul cel mare cu cinstitele daruri, la rostirea Crezului, la prefacerea darurilor sau la axion. După cum socotesc că este îngăduită îngenuncherea dacă săvârșim slujba Maslului de obște, care se practică la multe biserici, sau la Taina Pocăinței ori la alte rugăciuni și dezlegări citite de preoți, în această perioadă. Așadar, îngenuncherea ca formă și expresie a respectului, evlaviei, smereniei și stăruinței în rugăciune este îngăduită în această perioadă.

Doamne, noaptea a trecut
Și noi liniște-am avut
Al Tău înger prea iubit
Cu-ngrijire ne-a păzit

Doamne,dă-ne ajutor
Să avem in toate spor
Voile să-ți împlinim
Fii tăi iubiți să fim!

ANUNȚ

Cu ocazia zilei de 1 iunie, în curtea bisericii Sfântul Dumitru - Poștă, se vor desfășura ateliere de creație pentru copii cu vârsta cuprinsă între 4 și 10 ani. Participanții au ocazia să se inițieze în frumoase deprinderi precum pictura, muzica, tehnica quilting.

Vă așteptăm cu drag dar și cu surprize, sâmbătă 1 iunie, ora 10!

Vă rugăm să confirmați prezența la nr. de telefon: 0729 127 370 sau la adresa de email: huidu_oana@yahoo.com

RO 02 RZBR 0000 0600 1219 1317 – LEI
RO 18 RZBR 0000 0600 1435 9658 – EURO
RO 93 RZBR 0000 0600 1435 9666 – USD
Raiffeisen Bank, Agenția Decebal.

Vă invităm să urmăriți activitatea Bisericii Sf. Dumitru – Poștă pe site-ul:

<http://sfantuldumitruposta.ro>

Ne-am bucura să ne trimiteți păreri, idei și răspunsuri, accesând paginile:
Predici / Oameni / Ce-i de făcut / Cum poți ajuta

De asemenea, pe site veți putea găsi toate numerele din "Dimitrios" în variantă digitală, rezumatele serilor catehetice și multe altele.

Vă așteptăm cu nerăbdare!

Pentru a primi varianta originală a revistei "Dimitrios" trimiteți un mail la adresa revista.dimitrios@yahoo.com cu titlul "ABONARE"

Oricine este dornic să scrie și să contribuie cu articole pentru revista "Dimitrios" este binevenit! Dacă aveți gânduri și idei pe care le considerați potrivite pentru a apărea în "Dimitrios" înșirați-le într-un articol de 300-400 de cuvinte și trimiteți-l la adresa revista.dimitrios@yahoo.com. În cel mai scurt timp posibil vă vom anunța dacă este potrivit și în ce număr urmează să fie publicat! Bine primite vor fi toate cuvintele menite să ne îndrepte, mângâie, sfătuiască, laude, critice. Vă mulțumim!

Biserica
Sf. Dumitru – Poștă

Str. Franceză Nr.1
Sector 3, București
0727 394 631

Program liturgic

Duminică	8.30 – Utrenia și Sf. Liturghie
Luni	18.00 – Program de spovedanie 19.00 – Seară Catehetică
Miercuri	18.00 – Sfânta taină a Maslului
Vineri	18.00 – Acatist
Sâmbătă	10.00 - Parastas